

Zondag 30 augustus

Romeinen 12:1-8

“Met een beroep op de genade die mij geschonken is, zeg ik u allen dat u zichzelf niet hoger moet aanslaan dan u kunt verantwoorden, maar verstandig over uzelf moet denken. Denk overeenkomstig het geloof, dat is de maatstaf die God u heeft gegeven. “

Gemeente van onze Heere Jezus Christus,

De campagne #geendorhout was de laatste tijd trending. Overal op sociale media zagen we mensen die hun verhaal posten over hun chronische ziekte en waarom zij juist kwetsbaar waren voor corona. Met daarbij het hartverscheurende verzoek: houd alsjeblieft rekening met me: ik ben zo veel meer dan dor hout. Het “dorre hout” verwijst naar een politicus die gezegd heeft dat in de coronacrisis het dorre hout van de samenleving wordt weggekapt. Met andere woorden: mensen met een chronische ziekte zijn net zo veel waard als dor hout: het kan gewoon weggekapt. Geen wonder dat hier zo veel weerstand uit de maatschappij tegen kwam.

Maar we zien deze trend wel vaker in de maatschappij. Hoe makkelijk er gesproken wordt over bewoners in een rusthuis of over iedereen die niet productief bij kan dragen aan de maatschappij. Laten we dit voorbeeld in gedachten houden als het gaat om de oproep van Paulus om te denken overeenkomstig ons geloof en onszelf niet aan te passen aan de wereld.

Want we hebben hier een stuk in de Romeinenbrief waarin Paulus antwoord wil geven op de vraag: “hoe moet je God echt dienen? Wat is een echte eredienst?” Hij geeft hier bijzonder praktische aanwijzingen waar we ook vandaag nog wat mee kunnen.

Hij begint ermee dat we ons héle zelf, onze hele persoon, in dienst van God moeten stellen. Want God vraagt geen offers van dieren meer zoals in het Eerste Testament. Want Jezus biedt zichzelf aan als het definitieve offer. Daarom mogen wij Jezus volgen en óók ons hele leven in dienst stellen van God. Dat is onze eredienst zegt Paulus.

Maar hoe doe je dat dan? Dat doe je door sámen met de hele gemeente, met iedereen die ook gelovig is, samen te zoeken naar wat goed is. Iedereen werkt mee als een soort van geolied mechanisme, als één lichaam. Want iedereen

heeft verschillende gaven. Iedereen heeft iets anders waar hij of zij goed in is. En in de gemeente mogen al die gaven gebruikt worden.

Omdat we allemaal meewerken in de kerk, kan niet de een denken dat hij of zij belangrijker is dan een ander. We zijn allemaal nodig. We moeten onszelf dus niet te belangrijk vinden, maar ook niet te onbelangrijk. We moeten over onszelf denken overeenkomstig het geloof. Want het geloof is de maatstaf die God ons geeft.

Hoe denk je dan over jezelf overeenkomstig het geloof? De basis om goed om over de juiste manier over onszelf te denken, ligt niet bij onszelf, maar juist bij God. Vandaaruit weten we hoe we over onszelf moeten denken. En dat heeft dan als derde ook weer een gevolg naar hoe we denken over elkaar. Dus vandaag behandelen we deze drie onderwerpen: denken volgens de maatstaf van het geloof over God, over onszelf, en over elkaar.

Denken over God

Paulus spoort de gelovigen in Rome aan om op de juiste manier over zichzelf te denken vanwege de genade van God. De genade van God betekent dat God op zoek is naar élk mens. God wil een relatie met iedereen. Omdat God elk mens uniek en bijzonder gemaakt heeft als een afspiegeling van God zelf. Daarom hebben we ook het gedeelte gelezen uit Lukas: het verhaal van het éne verloren schaap. De echte goede herder denkt niet: ach, één schaap van de 100, dat is precies 1 procent. Ik calculeer die 1 procent wel in als een risico van het vak. Ach ja, als je nu eenmaal met schapen werkt, dan weet je dat je toch dat dat erbij hoort. En waar praten we nou eigenlijk over, 1 procent verlies?

De parabel die Jezus vertelt is dus heel ongebruikelijk. Geen “risico van het vak” bij Jezus, geen ingecalculeerd verlies nemen. Het is juist het compleet tegenovergestelde. Er is geen enkele vorm van onverschilligheid te vinden in deze gelijkenis. We horen nergens dat “dit nu eenmaal is zoals het gaat” en “we geen andere keus hebben.” Er is altijd een keuze. Er is altijd de keuze om op zoek te gaan naar de mensen die buiten de boot vallen.

Er is maar één achterliggende reden waarom de herder in het verhaal zo veel moeite doet voor het verloren schaap. Waarom we niet kijken naar de massa maar naar het individu. En dat is: pure liefde. Economisch gezien misschien niet logisch, maar de logica van de liefde gaat daar dwars doorheen. De logica van de liefde denkt anders: die denkt niet in termen van winst en verlies, maar in termen van verloren en gevonden.

Zó denkt God dus over ons. God ziet stuk voor stuk unieke mensen voor zich die het waard zijn om veilig thuisgehaald te worden als we afgedwaald zijn. De logica van God is liefde.

Zo denken we dus overeenkomstig het geloof als de maatstaf die God ons heeft gegeven. Omdat we weten dat God alles zal doen om wie verloren is weer terug te zoeken.

Denken over onszelf

De liefde, het vaderhart van God, geeft ons dan ook de aanwijzing hoe we over onszelf moeten denken. Dat is het tweede element van wat het betekent om overeenkomstig de maatstaf van het geloof te denken. We mogen over onszelf denken als kinderen van God. God heeft onze zonden vergeven en ons geroepen om een nieuw leven te leven. Een leven waarin wantrouwen en angst geen belemmering meer zijn om van elkaar te kunnen houden. Een leven waarin God centraal staat omdat God ons laat zien dat échte connectie met God en met elkaar mogelijk is. Als dat centraal staat, dan is het bijna onmogelijk om arrogant over jezelf te denken. Paulus zegt: “je moet jezelf niet hoger aanslaan dan je kan verantwoorden.” Dat was blijkbaar een probleem in de kerk in Rome, waar er blijkbaar meer mensen streden om een leiderschapspositie. Maar uiteindelijk gaat het er niet om te véél van jezelf te denken, want het is de bedoeling dat je over je denkt zoals God over je denkt. Je bent niet onmisbaar, het is niet zo dat jij zulke unieke gaven hebt dat niemand anders nog in je schaduw zou kunnen staan. Paulus schreef voor een macho-cultuur waarin velen werden geleerd om zich continue te blijven profileren.

Maar het geldt ook de andere kant op. Misschien hebben wij eerder de neiging om onszelf niet te groot, maar juist te klein over onszelf te denken. Sommigen van ons hebben misschien van huis uit meegekregen om niet op te vallen, niet je hoofd boven het maaiveld uit te steken. Gewoon te doen, dan doe je al gek genoeg. Als je dat maar vaak genoeg ingeprent krijgt, dat je niets bijzonders bent, dan ga je dat al snel geloven. Zeker als je dat op jonge leeftijd hoort. Dan kan dat heel wat tijd vragen om tot je door te laten dringen dat je wél uniek bent, wél de moeite, wél iets te bieden hebt aan de wereld. Dat je daarom nog niet arrogant hoeft te zijn. Je hoeft jezelf niet bijzonderder en belangrijker voor te doen dan je bent. Maar omgekeerd geldt het ook: je hoeft jezelf ook niet minder voor te doen als je bent.

Dan helpt het veel als je weet dat je je identiteit mag vinden in God zelf. Want Hij heeft jou gewild en jou gemaakt zoals je bent. Precies goed. En als je dreigt af te dwalen, dreigt verloren te lopen in wanhoop of in negatieve gevoelens over jezelf, dan zoekt God de Vader je op. Net zoals de goede herder die de 99 schapen even liet voor wat ze waren en op zoek ging naar het ene schaap dat verloren liep.

Denken over elkaar

Vanuit de basis over ons denken over God gaan we op een andere manier denken over onszelf. Niet te overmoedig, maar vooral ook niet te negatief. En die houding heeft dan ook gevolgen voor hoe we denken over elkaar, hoe we denken over onze medemens.

Nu komen we weer terug bij het voorbeeld waar we de preek aan het begin mee begonnen. Daarin hadden we het over de negatieve houding die we horen in de maatschappij over ouderen en mensen met een chronische ziekte. Gelukkig lang niet overal in de maatschappij, er zijn nog meer dan genoeg mensen die zich blijven inzetten. Maar tegelijkertijd baart het me wel zorgen, dat moet ik eerlijk zeggen. De situatie in de rusthuizen is ook zeer zorgelijk: er zijn zo veel verhalen van ouderen die wegwijnen omdat ze de aanraking, het contact missen. De situatie is schrijnend. Ik zeg ook niet dat ik een oplossing heb, absoluut niet. Maar ik denk dat het wel heel belangrijk is om te blijven denken over elkaar op grond van het evangelie. Zo zien we elk mens als uniek schepsel van God, onafhankelijk of hij of zij volledig meedoet in de maatschappij of een economische waarde heeft.

Het is daarom goed om te beseffen dat lang niet alles wat we meekrijgen in de media, in de wereld om ons heen, op een positieve manier schrijft en denkt over onze medemens. Het is goed om alert te blijven. Stel jezelf telkens de vraag: wordt de ander hier gezien als waardevol, kostbaar en uniek mens? Of wordt hier een woordspelletje gespeeld waarbij bepaalde groepen mensen in een hoek worden gezet en subtiel of minder subtiel minder waard gevonden worden dan anderen?

Paulus schrijft niet voor niets: "U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld." Deze tekst is vroeger in mijn jeugd vaak gebruikt om een soort van angst voor de wereld aan te praten: je moet vooral niet naar dezelfde muziek luisteren, vooral niet dezelfde films kijken, want zo pas je je aan aan "de wereld." Tegenwoordig denk ik dat het een heel stuk subtieler ligt en dat het niet de

bedoeling is om een grote barrière tussen christenen en niet-christenen op te werpen. We kunnen “de wereld” niet zomaar over één kam scheren en altijd oog blijven hebben voor alles wat er wél goed is en wél mooi is. Maar tegelijkertijd moeten we ook de waarschuwing van Paulus serieus blijven nemen. Ons niet aanpassen aan deze wereld. We nemen die waarschuwing serieus als we blijven denken overeenkomstig het geloof als maatstaf van alles. En dan vooral als maatstaf hoe we onze medemens zien. Dan zijn we bereid om telkens de belangen in het oog te hebben van het individu dat verloren loopt. Dan zullen we nooit bereid zijn om het welzijn en de gezondheid van de één tegen de ander uit te spelen. Dan hebben we een heel nieuwe mindset omdat we proberen te kijken met de ogen van God naar deze wereld. En de ogen van God zijn altijd vol liefde, altijd op zoek naar het ene schaap dat verloren loopt om die weer veilig thuis te brengen.

Amen.